

ROYAUME DE BELGIQUE

Avis 35.504/2

DE LA SECTION DE LÉGISLATION
DU CONSEIL D'ETAT

Le CONSEIL D'ETAT, section de législation, deuxième chambre, saisi par le Ministre des Finances, le 19 mai 2003, d'une demande d'avis, dans un délai ne dépassant pas trois jours, sur un projet d'arrêté royal "contenant des règles complémentaires relatives à la dation d'oeuvres d'art comme mode de paiement des droits de succession, fixant les règles précises relatives au paiement et à la restitution des frais d'évaluation visés à l'article 83-3 du Code des droits de succession et à l'article 111, alinéa 5, du Code des impôts sur les revenus 1992 et fixant la date d'entrée en vigueur de chacun des articles de la loi du 21 juin 2001 visant à modifier les conséquences sur l'impôt sur les revenus des donations à l'Etat et les modalités des dations d'oeuvres d'art en paiement de droits de succession", a donné le 21 mai 2003 l'avis suivant :

KONINKRIJK BELGIË

ADVIES 35.504/2

VAN DE AFDELING WETGEVING
VAN DE RAAD VAN STATE

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, tweede kamer, op 19 mei 2003 door de Minister van Financiën verzocht hem, binnen een termijn van ten hoogste drie dagen, van advies te dienen over een ontwerp van koninklijk besluit "houdende aanvullende regels betreffende de inbetalinggeving van kunstwerken ter voldoening van de successierechten, tot vaststelling van de nadere regels betreffende de betaling en de teruggave van de schattingskosten bedoeld in artikel 83-3 van het Wetboek der successierechten en in artikel 111, vijfde lid, van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992 en tot vaststelling van de datum van inwerkingtreding van elk van de artikelen van de wet van 21 juni 2001 tot wijziging van de gevolgen voor de inkomstenbelastingen van schenkingen aan de Staat en tot wijziging van de regeling voor de afgifte van kunstwerken ter betaling van successierechten", heeft op 21 mei 2003 het volgende advies gegeven :

Compte tenu du moment où le présent avis est donné, le Conseil d'Etat attire l'attention du Gouvernement sur le fait que l'absence du contrôle qu'il appartient au Parlement d'exercer en vertu de la Constitution, a pour conséquence que le Gouvernement ne dispose pas de la plénitude de ses compétences. Le présent avis est toutefois donné sans qu'il soit examiné si le projet relève bien des compétences ainsi limitées, la section de législation n'ayant pas connaissance de l'ensemble des éléments de fait que le Gouvernement peut prendre en considération lorsqu'il doit apprécier la nécessité d'arrêter ou de modifier des dispositions réglementaires.

*
* *

Suivant l'article 84, alinéa 1er, 2°, des lois coordonnées sur le Conseil d'Etat, inséré par la loi du 4 août 1996, la demande d'avis doit spécialement indiquer les motifs qui en justifient le caractère urgent.

La lettre s'exprime en ces termes :

"(l'urgence est motivée) ... door de omstandigheid dat dringend moet worden voorzien in de vervanging van sommige leden en plaatsvervangers van de commissie belast onder meer met de schatting van kunstwerken voor de toepassing van sommige fiscale wetten, benoemd bij het ministerieel besluit van 22 januari 1999 tot benoeming van de leden van de commissie belast onder meer met de schatting van kunstwerken voor de toepassing van sommige fiscale wetten; dat het nieuwe benoemingsbesluit dient te worden genomen in uitvoering van artikel 104, eerste lid, 5°, b, van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992 en van artikel 83-3 van het Wetboek der successierechten; dat de wet van 21 juni 2001 tot wijziging van de gevolgen voor de inkomstenbelastingen van schenkingen aan de Staat en tot wijziging van de regeling voor de afgifte van kunstwerken ter betaling van successierechten, de voormelde artikelen heeft gewijzigd en ook een artikel 83-4 van het Wetboek der successierechten heeft ingevoegd; dat krachtens het laatstgenoemde artikel de Minister van Financiën de leden van de bijzondere commissie benoemt en ook de organisatie en de werkwijze van de bijzondere commissie vastelt; dat, gelet op de wijzigingen die werden aangebracht door de wet van 21 juni 2001, het niet meer verantwoord is leden en plaatsvervangers te benoemen krachtens de oude wetgeving; dat om de benoeming te doen krachtens de nieuwe wetgeving, deze wetgeving onmiddellijk dient in werking te treden; dat, opdat de nieuwe bijzondere commissie zou kunnen functioneren, tegelijkertijd de aanvullende regels betreffende de inbetalinggeving, de nadere regels betreffende het voorschot en de terugbetaling van de schattingskosten en de nieuwe verplichtingen en de formaliteiten die de begiftigden moeten vervullen opdat de giften voor aftrek in aanmerking kunnen komen, moeten worden vastgesteld, ".

*
* *

.../...

S'il est vrai que l'application de la loi nouvelle mérite d'être préférée à celle de la loi ancienne, il n'est pas exact de considérer le 19 mai 2003, qu'un texte législatif sanctionné et promulgué le 21 juin 2001 doive entrer en vigueur dans un délai si bref qu'il serait justifié de demander à la section de législation, un avis dans le délai de trois jours visé à l'article 84, alinéa 1er, 2°, des lois coordonnées sur le Conseil d'Etat, d'autant que le fonctionnaire en charge du dossier est absent pendant le délai imparti au Conseil d'Etat pour examiner le projet.

*
* *

Formalités préalables

Selon les explications fournies au Conseil d'Etat par le cabinet, le Ministre du Budget estime qu'il n'est plus habilité à donner son accord. Il s'ensuit que cette formalité préalable n'a pas été et ne sera pas accomplie. L'arrêté en projet ne saurait dès lors être soumis à la signature du Roi sans enfreindre les règles du contrôle budgétaire.

*
* *

En conclusion, la demande d'avis est irrecevable.

Rekening houdend met het tijdstip waarop dit advies gegeven wordt, vestigt de Raad van State de aandacht van de Regering op het feit dat de ontstentenis van de controle die het Parlement krachtens de Grondwet moet kunnen uitoefenen, tot gevolg heeft dat de Regering niet over de volheid van haar bevoegdheid beschikt. Dit advies wordt evenwel gegeven zonder dat wordt nagegaan of dit ontwerp in die beperkte bevoegdheid kan worden ingepast, aangezien de afdeling Wetgeving geen kennis heeft van het geheel van de feitelijke gegevens welke de Regering in aanmerking kan nemen als zij te oordelen heeft of het vaststellen of wijzigen van een verordening noodzakelijk is.

*

* *

Overeenkomstig artikel 84, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, ingevoegd bij de wet van 4 augustus 1996, moeten in de adviesaanvraag in het bijzonder de redenen worden aangegeven tot staving van het spoedeisende karakter ervan.

In het onderhavige geval luidt de motivering in de brief aldus :

"Om redenen van dringende noodzakelijkheid, gemotiveerd door de omstandigheid dat dringend moet worden voorzien in de vervanging van sommige leden en plaatsvervangers van de commissie belast onder meer met de schatting van kunstwerken voor de toepassing van sommige fiscale wetten, benoemd bij het ministerieel besluit van 22 januari 1999 tot benoeming van de leden van de commissie belast onder meer met de schatting van kunstwerken voor de toepassing van sommige fiscale wetten; dat het nieuwe benoemingsbesluit dient te worden genomen in uitvoering van artikel 104, eerste lid, 5°, b, van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992 en van artikel 83-3 van het Wetboek der successierechten; dat de wet van 21 juni 2001 tot wijziging van de gevolgen voor de inkomstenbelastingen van schenkingen aan de Staat en tot wijziging van de regeling voor de afgifte van kunstwerken ter betaling van successierechten, de voormelde artikelen heeft gewijzigd en ook een artikel 83-4 van het Wetboek der successierechten heeft ingevoegd; dat krachtens het laatstgenoemde artikel de Minister van Financiën de leden van de bijzondere commissie benoemt en ook de organisatie en de werkwijze van de bijzondere commissie vastelt; dat, gelet op de wijzigingen die werden aangebracht door de wet van 21 juni 2001, het niet meer verantwoord is leden en plaatsvervangers te benoemen krachtens de oude wetgeving; dat om de benoeming te doen krachtens de nieuwe wetgeving, deze wetgeving onmiddellijk dient in werking te treden; dat, opdat de nieuwe bijzondere commissie zou kunnen functioneren, tegelijkertijd de aanvullende regels betreffende de inbetalinggeving, de nadere regels betreffende het voorschot en de terugbetaling van de schattingskosten en de nieuwe verplichtingen en de formaliteiten die de

.../...

begiftigden moeten vervullen opdat de giften voor aftrek in aanmerking kunnen komen, moeten worden vastgesteld, ".

*

* *

Hoewel de toepassing van de nieuwe wet te verkiezen is boven die van de vroegere wet, is het niet correct op 19 mei 2003 te stellen dat een wet die op 21 juni 2001 is bekrachtigd en uitgevaardigd binnen zo korte termijn in werking moet treden dat het gerechtvaardigd is om de afdeling wetgeving te vragen om binnen drie dagen advies uit te brengen zoals bedoeld in artikel 84, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, te meer daar de ambtenaar die met het dossier is belast afwezig is tijdens de termijn die aan de Raad van State wordt toegekend om het ontwerp te onderzoeken.

*

* *

Voorafgaande vormvereisten

Volgens de uitleg die het kabinet aan de Raad van State heeft bezorgd, is de Minister van Begroting van oordeel dat hij niet langer bevoegd is om met het ontwerp in te stemmen. Daaruit volgt dat dit voorafgaande vormvereiste niet is vervuld of zal worden vervuld. Bijgevolg kan het ontworpen besluit niet ter ondertekening aan de Koning worden voorgelegd zonder dat de regels inzake de begrotingscontrole worden geschonden.

*

* *

Het besluit is dan ook dat de adviesaanvraag niet ontvankelijk is.

La chambre était composée de

De kamer was samengesteld uit

Messieurs
de Heren

Y. KREINS,

président de chambre,
kamervoorzitter,

Madame
Mevrouw

J. JAUMOTTE,
M. BAGUET,

conseillers d'Etat,
staatsraden,

Monsieur
de Heer

F. DEHOUSSE,

assesseur de la section de législation,
assessor van de afdeling wetgeving,

Madame
Mevrouw

A.-C. VAN GEERSDAELE,

greffier assumé,
toegevoegd griffier.

Le rapport a été présenté par M. J. REGNIER, premier auditeur chef de section. La note du Bureau de coordination a été rédigée par M. P. BROUWERS, référendaire.

Het verslag werd uitgebracht door de H. J. REGNIER, eerste auditeur-afdelingshoofd. De nota van het Coördinatiebureau werd opgesteld door de H. P. BROUWERS, referendaris.

La concordance entre la version française et la version néerlandaise a été vérifiée sous le contrôle de M. J. JAUMOTTE.

De overeenstemming tussen de Franse en de Nederlandse tekst werd nagezien onder toezicht van de H. J. JAUMOTTE.

LE GREFFIER - DE GRIFFIER,

LE PRÉSIDENT - DE VOORZITTER,

A.-C. VAN GEERSDAELE

Y. KREINS